

Kartläggning av hur förvaltnings- tjänsterna ser ut efter stoppet av massfondbyten den 1 december 2011

*Kartläggning av hur förvaltningstjänsterna ser ut efter
stoppet av massfondbyten den 1 december 2011
2012-02-24*

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	6
Företagens tjänster och produkter efter stoppet	7
Lägger ner förvaltningstjänsten och låter kapitalet stå kvar.....	9
Fond-i-fond, tar <i>inte</i> ut avgift för förvaltningstjänst.....	9
Fond-i-fond, tar ut avgift för förvaltningstjänst	10
Fortsätter med diskretionär förvaltning, tar ut avgift för förvaltningstjänst	10
Fortsätter med diskretionär förvaltning, har fond-i-fond, tar ut avgift för förvaltningstjänst.....	10
Efterlevandeskydd före pensionstid	11
Premiepensionsprognoser	12
Individuell samlad pensionsinformation	12
Förvaltningstjänst för annat sparande än premiepensionen	12
Andra avgifter?.....	12
Information på företagets hemsidor	13
Knapphändig information om stoppet för massfondbyte.....	13
Marknadsföring av tjänster och produkter relaterade till premiepensionen	13
Kommentarer och slutsatser	15
Litteratur	17
Bilaga 1 - De företag som ingår i kartläggningen	18
Bilaga 2 - Företagsspecifik information - utdrag	19
<i>Advisor</i>	19
<i>Aktiva Fonder</i>	20
<i>Avanza</i>	20
<i>Cicero Fonder</i>	20
<i>Festival Fondservice</i>	20
<i>Fondbytesprogrammet</i>	20
<i>Indecap</i>	21
<i>Independent Investment Group</i>	21
<i>JP Fondval</i>	22
<i>Max Mathiessen</i>	22
<i>Monetar/Monyx</i>	22
<i>Naventi</i>	23
<i>Nordnet</i>	25
<i>Prognosia</i>	25
<i>Solidar</i>	25
<i>Swedbank</i>	26
<i>Svensk Fondservice</i>	27
<i>Söderberg & Partners</i>	28

Sammanfattning

På uppdrag av regeringen stoppade Pensionsmyndigheten massfondbyten och informationshämtning den 1 december 2011. Syftet med stoppet var bl. a. att få företagen att förvalta pensionsspararnas premiepensionsmedel på Pensionsmyndighetens fondtorg, dvs. att förvaltningen enbart sker i företagets egna UCITS-fonder eller genom s.k. fond-i-fondlösningar, och inte i portföljsammansättningar baserade på fondtorgsfonder. På detta sätt ville regeringen komma till rätta med de problem som massfondbyte och informationshämtning orsakade för fondbolag, pensionssparare och övriga fondsparare samt Pensionsmyndighetens IT-verksamhet.¹

Denna rapport kartlägger förvaltningstjänsternas innehåll och utformning efter stoppet. Rapporten undersöker också hur de företag som erbjuder förvaltningstjänster informerar på sina hemsidor om stoppet och om vilka konsekvenser stoppet får för utformningen av företagets tjänster och produkter. Det är 18 företag som ingår i kartläggningen och de har valt olika sätt att hantera denna förändring.

- 2 företag har lagt ned förvaltningstjänsten och låter spararnas medel vara kvar i de fonder som kunden hade när stoppet infördes. Företagen är Avanza och Nordnet.
- 6 företag har fört över kundernas medel till företagets eller koncernens fond-i-fonder. De tar enbart ut fondavgift. Företagen är Aktiva Fonder, Cicero Fonder, Fondbytesprogrammet, Independent Investment Group, Naventi och Swedbank. För Swedbank är fond-i-fondplaceringarna en tillfällig lösning. Det är inte känt hur den nya tjänsten kommer att vara utformad.
- 2 företag, Max Mathiessen och Söderberg & Partners, har fond-i-fond på myndighetens fondtorg. Pensionsmyndigheten vet inte om dessa företag tar ut extra avgift, utöver fondavgiften, för förvaltningen av fond-i-fonden.
- 2 företag, Monetar/Monyx och Svensk Fondservice, har fört över kundernas pensionsmedel till fond-i-fonder. Företagen tar ut extra avgift av sina kunder.
- 3 företag erbjuder förvaltningstjänst i form av diskretionär förvaltning och tar betalt för tjänsten. Företagen är Festival Fondservice, Indecap och JP Fondval. Indecap planerar att basera sin diskretionära förvaltning på fond-i-fonder. JP kommer att ha en fond-i-fond på myndighetens fondtorg inom kort.
- 3 företag erbjuder förvaltningstjänst i form av dels fond-i-fond, dels diskretionär förvaltning baserat på fonder och/eller fond-i-fonder. Dessa företag är Advisor, Prognosia och Solidar. De tar ut en avgift utöver fondavgiften och avgiften är densamma oberoende av förvaltningsformerna.

Det är således åtta företag som fortsätter att ta ut den extra avgiften. Avgiften varierar mellan företagen men ligger i intervallet 400 – 1 000 kronor per år. Inte något av de företag som tar ut den extra avgiften berättar på sina hemsidor att deras fond-i-fondlösningar kan väljas kostnadsfritt direkt på Pensionsmyndighetens fondtorg, d.v.s. att kunden kan ha samma produkt utan att betala den extra avgiften. Ca 50 procent av de uppskattningsvis 700 000 pensionssparare som anlidade förvaltningstjänst före 1 december 2011 fortsätter att betala denna extra avgift. En stor andel av dessa sparare har sina medel placerade i företagets fond-i-fonder och skulle alltså inte behöva betala avgiften om de valde fond-i-fonden själv på Pensionsmyndighetens fondtorg.

Generellt ger de företag som ingår i kartläggningen knapphändig information på sina hemsidor om stoppet av massfondbyte och informationshämtning. Den information de ger om hur förändringen har påverkat utformningen av tjänsterna och produkterna är många gånger otydlig. Det kan t.ex. vara svårt för läsaren att

¹ För mer utförlig information, se Pensionsmyndighetens rapport "Angående rådgivnings-, visa- och förvaltningstjänster inom premiepensionssystemet", VER 2010-440.

förstå att fondbyten inte utförs lika ofta på fondtorget, om företagets produkter är fond, fond-i-fond eller portföljer baserade på fonder och/eller fond-i-fonder. Således är det en relativt hög sannolikhet att de flesta av de berörda pensionsspararna inte har förstått dels att tjänsten och produkterna har förändrats, dels den nya utformningen av tjänsten och produkterna.

En del av de företag som ingår i kartläggningen ger dessutom en otydlig bild av företagets verksamhet på sina hemsidor. Utifrån den otydliga informationen kan det vara svårt att förstå skillnaden mellan dels företagets produkter och premiepensionen, dels företagets verksamhet och Pensionsmyndighetens verksamhet. En följd av detta kan bli att pensionsspararna tror att företaget erbjuder en statlig tjänst eller produkt.

Inledning

Inom premiepensionssystemet har pensionsspararna möjlighet att själva sätta samman en portfölj bland de fonder som erbjuds på Pensionsmyndighetens fondtorg. Fondutbudet på torget har ökat markant över tid. Samtidigt har det vuxit fram en marknad med företag som erbjuder olika typer av tjänster kopplade till premiepensionssystemet, bl. a. visatjänster som innebär att information om kundens premiepensionskonto hämtas via företagets webbplats samt förvaltningstjänster som innebär diskretionär förvaltning av premiepensionsmedel och beställning av fondbyten för kundens räkning. Under 2011 var det uppskattningsvis 700 000 pensionssparare som anlidade förvaltningstjänster, se bilaga 1.

För att genomföra den diskretionära förvaltningen och informationshämtningen använde företagen robotteknik. Den diskretionära förvaltningen sköttes genom att företagen gjorde frekventa fondbyten på myndighetens fondtorg för tusentals sparare vid samma tillfällen, s.k. massfondbyten. Visatjänsten innebar att information hämtades för flera tusen sparare samtidigt. Som framgår av Pensionsmyndighetens rapport till regeringen gav dessa verksamheter upphov till flera problem för fondbolag, pensionssparare och övriga fondsparare samt för Pensionsmyndighetens IT-verksamhet.² För att komma till rätta med problemen fick myndigheten i uppdrag av regeringen att stoppa massfondbyte och informationshämtning.

Den 1 december 2011 införde Pensionsmyndigheten ett tekniskt hinder för massfondbyte och informationshämtning som sker via robotteknik. Fondbyten ska genomföras som individuella byten och som om individen gjort bytet själv. Avsikten med stoppet är att pensionsspararnas premiepensionsmedel ska förvaltas på fondtorget, såsom var den ursprungliga tanken med premiepensionssystemet. Det innebär att förvaltningen enbart får ske i företagets egna UCITS-fonder eller genom s.k. fond-i-fondlösningar, och inte i portföljsammansättningar baserade på fondtorgsfonder.

Denna rapport kartlägger dels hur de berörda företagens tjänster och produkter ser ut efter massfondbytesstoppet, dels vilken information de berörda företagen har på sina hemsidor om stoppet och de konsekvenser stoppet har för företagets tjänster och produkter. Syftet med kartläggningen är att få bättre kunskap om hur denna marknad har förändrats och hur företagen förmedlar förändringen på sina hemsidor.

Rapporten inleder med att ge en översiktlig bild av hur förvaltningstjänsterna ser ut efter den 1 december 2011, t.ex. om företagen fortsätter med diskretionär förvaltning eller har övergått till fond-i-fond och huruvida de fortsätter att ta ut extra avgift. Avsnittet tar även upp vilka andra tjänster och produkter som företagen eventuellt erbjuder och som är kopplade till premiepensionen. Sedan följer ett avsnitt som ger en översiktlig och sammanfattande bild av informationen på de berörda företagens hemsidor dels om stoppet av massfondbyte dels om de tjänster och produkter som kopplas till premiepensionssystemet. Därefter följer rapportens kommentarer och slutsatser. Den första bilagan visar vilka företag som ingår i kartläggningen, uppgifter om antalet kunder hos respektive företag samt formell avtalspart för Pensionsmyndigheten. Den andra bilagan återger utdrag av den information respektive företag ger på sin hemsida.

Kartläggningen omfattar de 18 företag som Pensionsmyndigheten har identifierat genomföra massfondbyten och/eller hade visatjänst under 2011.

Kartläggningen är i första hand baserad på de uppgifter Pensionsmyndighetens Fondenhet har fått in i samband med att företagen anmält fond-i-fond till myndighetens fondtorg och flyttat pensionsmedlen från portföljer till egna fond-i-fonder. Rapporten är också baserad på den information företagen ger på sina hemsidor. Tidsperioderna för informationsinhämtningen på företagens hemsidor är dels i slutet av oktober 2011, dels i början av januari 2012.

² För mer utförlig information, se Pensionsmyndighetens rapport "Angående rådgivnings-, visa- och förvaltningstjänster inom premiepensionssystemet", VER 2010-440.

Företagens tjänster och produkter efter stoppet

Avsnittet beskriver hur företagens tjänster och produkter, med anknytning till premiepensionssystemet, ser ut efter stoppet av massfondbyten och informationshämtning den 1 december 2011.

Tabell 1 ger en översiktlig bild av de tjänster och produkter kopplade till premiepensionen som företagen erbjuder efter stoppet, och de eventuella avgifter företagen tar ut utöver fondavgiften.

Efter tabellen följer mer utförlig information om företagens tjänster och produkter. Här är företagen indelade i huvudsak fem grupper, (1) de företag som lagt ner förvaltningstjänsten och låter spararnas pensionsmedel vara kvar i de fonder som medlen var placerade i innan tjänsten avslutades, (2) de företag som fört över premiepensionsmedlen till företagets eller koncernens fond-i-fonder och enbart tar ut fondavgift, (3) de företag som fört över pensionsmedlen till företagets fond-i-fonder och tar ut en extra avgift, (4) de företag som fortsätter med diskretionär förvaltning av premiepensionsmedlen och tar betalt för tjänsten samt (5) de företag som fortsätter med diskretionär förvaltning baserat på fonder och/eller fond-i-fond och tar betalt för tjänsten. De produkter som företagen erbjuder, med koppling till premiepensionen, är efterlevandeskydd före pensionstid, frivillig tilläggsförsäkring, individuell samlad information om hela pensionen samt rådgivning.

Tabell 1: De företag som ingår i kartläggningen samt deras produkter kopplade till förvaltningstjänst för premiepension, per den 4 januari 2012.

Företag	Extra avgift	Produkt	Efterlevandestydd före pensionstid	Frivillig tilläggsförsäkring	Premiepensionsprognos*	Individuell samlad info. om pension	Rådgivning
Advisor	595 kr/år	Diskretionär förvaltning och Fond-i-fond	Ja	-	Ja	-	-
Aktiva Fonder	-	-	-	-	-	-	-
Avanza	-	-	-	-	-	Ja	-
Cicero Fonder	-	Fond-i-fond	-	-	-	-	-
Festival Fondservice	995 kr/år	Diskretionär förvaltning	-	-	-	-	-
Fondbytesprogrammet	-	Fond-i-fond	-	-	-	-	-
Indecap	1,25 % av kapitalet	Diskretionär förvaltning. Diskretionär förvaltning baserat på Fond-i-fond på väg?	Ja	-	-	-	-
Independent Investment Group	-	Fond-i-fonder	-	-	Ja	-	?
JP Fondval	840 kr/år	Diskretionär förvaltning. Fond-i-fond på väg	-	-	-	-	-
Max Mathissen	?	Fond-i-fond	?	?	?	Ja	Ja
Monyx (Monetar)	399 kr/år	Fond-i-fond	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Naventi	-	Fond-i-fond	-	-	-	-	-
Nordnet	-	-	-	-	-	-	-
Prognosia	896 kr/år	Diskretionär förvaltning baserat på Fond-i-fond	Ja	-	-	-	-
Solidar Fondservice	595 kr/år	Diskretionär förvaltning och Fond-i-fond, samt diskretionär förvaltning baserat på Fond-i-fond	Ja	-	Ja	Ja	Ja
Swedbank	-	Fond-i-fond. Diskretionär förvaltning på väg?	-	-	-	Ja	Ja
Söderberg & Partners	?	Fond-i-fond	?	?	?	-	-
Svensk Fondservice	679 kr/år	Fond-i-fond	Ja	-	Ja	Ja	Ja

Källa: Respektive företags hemsida.

*Premiepensionsprognosen är tillgänglig för den som besöker hemsidan, och ingår således inte i en eventuell extra avgift.

Lägger ner förvaltningstjänsten och låter kapitalet stå kvar

Avanza och Nordnet

Avanza uppger på sin hemsida att de lägger ned förvaltningstjänsten. Nordnet har också lagt ner tjänsten men lämnar ingen information om det på hemsidan.

Gemensamt för Avanza och Nordnet är att de låter kundernas placeringar stå kvar i de fonder som företagen valde ut innan förvaltningstjänsten avslutades.

Avanza hade en visatjänst, men den upphörde i och med införandet av det tekniska hindret.

Fond-i-fond, tar *inte* ut avgift för förvaltningstjänst

Aktiva Fonder, Cicero Fonder, Fondbytesprogrammet, Independent Investment Group, Naventi och Swedbank (Max Mathiessen och Söderberg & Partners?)

Samtliga företag har fond-i-fonder på Pensionsmyndighetens fondtorg och tar inte ut någon avgift utöver fondavgiften. På sina hemsidor erbjuder Fondbytesprogrammet, Independent Investment Group och Naventi aktiv förvaltning av premiepensionskapital. Independent Investment Group skriver att avgiften för tjänsten är 0 kronor medan Naventi uppger att kostnaden är de ordinarie avgifterna inom PPM. Det kan vara svårt att förstå skillnaden mellan aktiv förvaltning och förvaltningstjänst, eftersom inget av företagen förklarar skillnaden.

Aktiva Fonder har ingen information på sin hemsida som rör premiepensionen. Aktiva Fonder och Independent Investment Group har sedan en längre tid tillbaka inte tagit ut någon avgift för förvaltningstjänst, och det kanske de aldrig har gjort.

Cicero Fonder har fört över kundernas placeringar till sin fond-i-fond, Cicero World Asset Selection. Företaget har fler fonder på väg till myndighetens fondtorg.

Fondbytesprogrammet tar inte upp huruvida tjänsten för aktiv förvaltning kostar något. Man kan inte köpa tjänsten/produkten direkt av företaget utan försäljningen går via försäkringsförmedlare.

Det framgår inte heller om Max Mathiessen och Söderberg & Partners tar ut någon avgift utöver fondavgiften. De är försäkringsförmedlare och tar ut avgift för sina tjänster i övrigt. Max Mathiessen har fört över kundernas placeringar till sina fond-i-fonder. Söderberg & Partners har anmält tre fonder till Pensionsmyndigheten fondtorg, och för över kundernas placeringar till åtminstone en av dessa alternativ.

Naventi är numera ett fondbolag och har nyligen skrivit på samarbetsavtalet med Pensionsmyndigheten. De har anmält tre fond-i-fonder till myndighetens fondtorg och flytten av pensionsmedlen har påbörjats.

Swedbank har flyttat över innehåll i kundernas portföljer till koncernens fond-i-fonder. Dessa fonder har motsvarande placeringsinriktningar och riskprofil som kunden tidigare valt för sin portfölj. Swedbank har åtta fond-i-fonder på Pensionsmyndighetens fondtorg för detta ändamål.

Swedbank uppger för Pensioner & Förmåner att de tillsvidare inte längre säljer förvaltningsportföljer för premiepensionen. Som interimslösning erbjuds premiepensionskunderna att placera i koncernens fonder i avvaktan på att en ny tjänst tas fram. Swedbank berättar att de inte tar ut någon extra avgift eftersom det är befintliga produkter på myndighetens fondtorg. Företagets plan är att inom kort informera om de nya erbjudanden som ska introduceras för befintliga och nya kunder. De hoppas ha något framme under våren. Swedbank har ingen information på hemsidan om att fond-i-fondplaceringarna är en temporär lösning.

Fond-i-fond, tar ut avgift för förvaltningstjänst

Monetar Pensionsförvaltning/Monyx och Svensk Fondservice

Monetar/Monyx och Svensk Fondservice erbjuder förvaltningstjänst i form av fond-i-fond och tar ut en avgift för tjänsten. Avgiften hos Monetar är 399 kronor per år och hos Svensk Fondservice är den 679 kronor per år.

Monetar/Monyx och Svensk Fondservice har fört över kundernas placeringar till respektive företags fond-i-fonder.

Företagen förpackar tjänsten med andra tjänster och produkter som också ingår i avgiften

Fortsätter med diskretionär förvaltning, tar ut avgift för förvaltningstjänst

Festival Fondservice, Indecap och JP Fondval

Festival Fondservice och Indecap har inte anmält några fond-i-fonder till Pensionsmyndigheten. Däremot uppger Indecap för Pensioner och Förmåner att de planerar arbeta med fond-i-fondlösningar, ”Vi har sagt att vi ska ha två fond-i-fonder och kombinationer av dem, beroende på kundens riskprofil. Tjänsten är under lansering och inte helt prissatt än”. Företaget har ingen information om den kommande förändringen på sin hemsida.

JP Fondval har inom kort en fond-i-fond på myndighetens fondtorg, men det är inget som framgår på deras hemsida. Vi vet inte om företaget planerar att upphöra med den diskretionära förvaltningen. Ett alternativ kan vara att fortsätta med den och samtidigt erbjuda fond-i-fond.

Indecap fakturerar kvartalsvis en avgift på 1,25 procent av det förvaltade kapitalet, vilket motsvarar ca 865 kronor för 2011.³ De övriga företagen har en fast årlig avgift, JP Fondval tar ut 840 kronor och Festival Fondservice tar ut 995 kronor.

Fortsätter med diskretionär förvaltning, har fond-i-fond, tar ut avgift för förvaltningstjänst

Advisor, Prognosia och Solidar Fondservice

Advisor uppger för Pensioner och Förmåner att deras diskretionära förvaltning fortsätter som före den 1 december 2011. Den enda förändringen är själva processen för att genomföra fondbyten, men enligt företagets vd så är det inget som märks för deras kunder.

Prognosia har anmält två fond-i-fonder till Pensionsmyndigheten, Galaxy och Supernova. Deras förvaltningsprodukt utgörs av dessa två fonder som de kombinerar på olika sätt. Kunden har den kombination som anses motsvara önskad riskprofil. Kunden uppmanas att själv uppdatera risknivån, samtidigt som Prognosia årligen kommer att rebalansera portföljerna. Den årliga rebalanseringen kommer att göras genom manuella fondbyten.

Solidars förvaltningstjänst utgörs troligen av både fond-i-fonder och diskretionär förvaltning baserade på fondtorgsfonder. Företaget har fört över pensionsmedel från de tidigare fondportföljerna till företagets egna fond-i-fonder. För Pensioner & Förmåner uppger Solidars vd att det tekniska hindret inte gör någon skillnad för deras kunder. De fortsätter med aktiva byten och byter fonder på Pensionsmyndighetens torg som tidigare. Vd:n berättar för tidningen att de kommer att välja ut toppförvaltarna och göra byten 4-6 gånger per år. De hyr in resurser för att göra bytena och de har en fond i botten för att klara snabbare svängningar. Det framgår inte om den externa parten används för att utföra manuella fondbyten via blankett eller via pin-

³ I slutet av 2011 uppgick den genomsnittliga behållningen till ca 69 200 kronor per premiepensionskonto. Indecaps avgift på 1,25 procent omräknat i kronor: $0,0125 \times 69\,200 \text{ kronor} = 865 \text{ kronor}$.

kodsinloggning. Enligt Solidars vd så väljer kunderna placeringsstrategi i samband med att de blir kunder. Fondbyten sker sedan när det anses befogat. Företaget tycker att fond-i-fondlösningarna, som många har satsat på efter stoppet av massfondbyten, är en dålig idé.

Företagen ger ingen information på sina hemsidor som förklarar hur det tekniska hindret påverkat utformningen av tjänsten och produkten. Advisor tar upp att hindret kan komma att fördyra tjänsten på sikt.

Företagen tar ut fasta årsavgifter, Advisor och Solidar tar 595 kr/år medan Prognosia tar 896 kr/år. För Solidars kunder är det ingen skillnad i avgiften för förvaltningstjänsten om deras medel är placerade i fond-i-fond eller i en portfölj.

Efterlevandeskydd före pensionstid

Indecap, Monetar Pensionsförvaltning/Monyx, Prognosia, Solidar Fondservie och Svensk Fondservice (Max Mathiessen och Söderberg & Partners)

Efterlevandeskydd före pensionstid ingår i avgiften för förvaltningstjänsten hos Indecap, Monetar, Prognosia och Solidar. Kunden får ingen reduktion på avgiften om han eller hon inte väljer efterlevandeskyddet.

Den som tecknar efterlevandeskyddet via Advisor får betala en premie utöver avgiften för förvaltningstjänsten. Storleken på premien ligger nära, eller är densamma, som kunden skulle få betala om han eller hon hade tecknat försäkringen direkt hos Salus Ansvar.

Prognosia är det enda av företagen som erbjuder en försäkring som täcker ett belopp motsvarande hela premiepensionsbehållningen.

Vi vet inte om Max Matthiessen och Söderberg & Partners erbjuder efterlevandeskydd före pensionstid för premiepensionen.

De företag som erbjuder efterlevandeskydd gör det oftast via en grupplivförsäkring hos SalusAnsvar eller hos If.

Efterlevandeskyddet är ofta utformat så att försäkringen ersätter upp till 100 000 kronor för personer som är yngre än 55 år och därefter upp till 50 000 kronor till och med den månad den försäkrade fyller 61 år. Monetar erbjuder sina kunder detta efterlevandeskydd och därutöver möjlighet att teckna en frivillig tilläggsförsäkring som ökar efterlevandeskyddet med 50 000 kronor, dvs. det högsta möjliga försäkrade beloppet motsvarar 150 000 kronor. Kostnaden för tilläggsförsäkringen är 125 kronor per år om kunden är yngre än 55 år. För personer mellan 55 och 61 år kostar den 375 kronor per år.

Bland de företag som erbjuder efterlevandeskydd ligger årsavgifterna för förvaltningstjänsterna mellan 399 kronor (Monetar) och 896 kronor (Prognosia). Indecap erbjuder också efterlevandeskydd och deras avgift är 1,25 procent av det förvaltade premiepensionskapitalet, vilket motsvarade ca 865 kronor i slutet av 2011⁴.

En 40-årig kvinna som tecknar en livförsäkring direkt hos SalusAnsvar får betala en årsavgift på 55 kronor om försäkringsbeloppet är 50 000 kronor, 86 kronor om det försäkrade beloppet uppgår till 100 000 kronor och 117 kronor om beloppet är 150 000 kronor. Om försäkringstagaren istället är en man, motsvarar årspremierna 72 kronor, 120 kronor respektive 167 kronor. Premierna stiger förstås med kundens ålder.

---

⁴ I slutet av 2011 uppgick den genomsnittliga behållningen till ca 69 200 kronor per premiepensionskonto. Indecaps avgift på 1,25 procent omräknat i kronor: $0,0125 \times 69\,200 \text{ kronor} = 865 \text{ kronor}$.

Premiepensionsprognoser

Advisor, Independent Investment Group, Monetar Pensionsförvaltning, Solidar Fondservice och Svensk Fondservice

De nämnda företagen erbjuder besökaren av hemsidan möjlighet att göra en prognos på sin premiepensionsbehållning. Prognoserna är i regel enkla räknescenarier där individen själv kan lägga in uppgifter om födelseår/ålder, belopp på premiepensionskontot och avkastning. Avkastningen kan också vara förvald, men det går i regel att lägga in en annan procentsats.

Individuell samlad pensionsinformation

Max Matthiessen, Monetar Pensionsförvaltning, Solidar Fondservice, Swedbank, Svensk Fondservice och Söderberg & Partners

Genom att kunden ger företaget fullmakt att hämta in relevanta uppgifter kan företaget i sin tur ge kunden en sammanställning av t ex tjänstepension, privat pensionssparande, sjukförsäkring och livförsäkring. Denna tjänst erbjuder Max Matthiessen, Monetar Pensionsförvaltning, Solidar Fondservice, Swedbank, Svensk Fondservice och Söderberg & Partners.

Förvaltningstjänst för annat sparande än premiepensionen

Många av företagen erbjuder fonder för placeringar av tjänstepensionsförsäkringar, privata pensionsförsäkringar och övrigt fondförsäkringssparande. En del av företagen erbjuder även förvaltningstjänst för dessa försäkringar.

Flera av företagen erbjuder även rådgivning, juridiska mallar samt en överblick av den totala privata ekonomiska situationen.

Andra avgifter?

Många av de företag som ingår i kartläggningen har försäkringsförmedlare som försäljningskanal. Vi vet inte om dessa förmedlare tar ut avgifter av kunderna för sina tjänster.

Swedbank tar inte ut någon avgift för förvaltningstjänst för de fond-i-fonder koncernen har på Pensionsmyndighetens fondtorg. Däremot kan man köpa en rådgivningstjänst för att få hjälp med bland annat placeringen av hela sitt privata kapital, inklusive premiepensionen. Avgiften varierar från 39 kr/månad till 165 kronor/månad (468/kr/år – 1 980 kr/år), beroende på bl.a. kundens ekonomiska förhållanden och tjänstens innehåll. Ju högre avgiften är, desto fler tjänster ingår.

Information på företagens hemsidor

I detta avsnitt ges en översiktlig och sammanfattande bild av den information som de berörda företagen ger på sina hemsidor om stoppet för massfondbyte och informationshämtning, samt om företagets tjänster och produkter. Pensionsmyndigheten har följt informationen på hemsidorna både före och efter den 1 december 2011. I bilaga 2 återges denna information mer utförligt. Innehållet i bilagan är dock inte heltäckande utan avser ge exempel på information som företagen ger.

Knapphändig information om stoppet för massfondbyte

Generellt ger företagen knapphändig information om stoppet av massfondbyte och informationshämtning. Inget av företagen tar upp att det inte är tillåtet med massfondbyte. Likaså tar ingen av de företag som erbjuder diskretionär förvaltning upp hur stoppet påverkar utformningen av tjänsten.

De företag som har gått över till fond-i-fond, oberoende om de tar ut en extra avgift, poängterar i regel att de bedriver aktiv förvaltning. Eftersom företagen inte förklarar skillnaden mellan den diskretionära förvaltningen som de bedrev tidigare och den nuvarande fond-i-fondförvaltningen, kan det vara svårt för läsaren att förstå att en förändring av tjänsten och produkten har ägt rum.

Om företagen i kartläggningen nämner någon effekt av massfondbytesstoppet så förmedlar de att förändringen har medfört förbättringar för kunden, t ex att tjänsten numera är bättre anpassad till kundens risknivå och behov, att fondbyten går snabbare än tidigare och att kunderna får tillbaka större rabatter än tidigare.

De företag som tar upp vilka effekter stoppet har för företaget är Advisor, Avanza och Swedbank.

Advisor berättar att massfondbytesstoppet kan medföra höjda kostnader för kunden, men förklarar inte varför det riskerar att bli så. Samtidigt säger de att det stoppet inte kommer att påverka förvaltningen.

Avanza och Swedbank ger förhållandevis neutral information om stoppet av massfondbyte och hur det påverkat företagets möjligheter att bedriva förvaltningstjänst. Dessa två företag är också de enda, utöver Cicero Fonder, som på sina hemsidor uppger att de lägger ned tjänsten.

Marknadsföring av tjänster och produkter relaterade till premiepensionen

De företag som tar ut extra avgift förmedlar i regel på sina hemsidor att företagets produkter och tjänster underlättar förvaltningen av premiepensionen för den vanliga spararen, han eller hon som inte har tid att sätta sig in i fondval, inte har tid att vara aktiv och byta fonder ofta samt har bristande finansiella kunskaper. Företagens fokus är också att berätta att deras tjänst ger ökade möjligheter till högre avkastning och därmed bättre premiepension.

Företagen ägnar relativt lite utrymme åt att förklara sina tjänster och produkter på ett sådant sätt att den vanlige spararen kan förstå vad det är för tjänst eller produkt som erbjuds. Av de företag som gått över till fond-i-fond men fortsätter att ta ut extra avgift är det inget företag som förklarar skillnaden mellan diskretionär förvaltning och fond-i-fond, utan det förväntas läsaren själv förstå eller ta reda på. Det är ofta oklart varför företaget har valt att gå över från den diskretionära förvaltningen till en fond-i-fondlösning. En del företag skriver om strategier eller förvaltningsalternativ utan att ge någon närmare förklaring av innebörden, vilket gör det svårt att förstå om produkten är en fond, fond-i-fond eller en portföljsammansättning (diskretionär förvaltning). Ett exempel är Naventi som berättar att de erbjuder olika förvaltningsalternativ och att ett av alternativen kan innehålla maximalt 70 procent aktierelaterade placeringar och ett annat av alternativen kan innehålla maximalt 100 procent aktierelaterade placeringar. Därutöver lämnas inga närmare uppgifter om alternativen. Ett annat exempel är företag som erbjuder båda förvaltningsformerna, fond-i-fond och diskretionär förvaltning. Det är svårt att förstå om kundens kapital

förvaltas enbart i den ena formen eller i den andra, eller om kapitalet kommer att förvaltas med hjälp av båda formerna. Läsaren förväntas således ha ett stort förtroende för företagen, eller vara ganska insatt i det som erbjuds, eller informera sig på annat sätt.

Inte något av företagen som ingår i kartläggningen berättar att deras fond-i-fonder kan väljas kostnadsfritt direkt på Pensionsmyndighetens fondtorg.

De företag som tar ut extra avgift uppmanar potentiella kunder att lämna PIN-koden till dem för att företaget ska kunna utföra byten och sköta den aktiva förvaltningen. Däremot förklarar inte företagen vad det innebär att lämna ut PIN-koden, utan det förväntas kunden vara införstådd med eller ta reda på.

På flera av hemsidorna är informationen sådan att det kan uppfattas som om företaget eller tjänsten är en del av Pensionsmyndighetens verksamhet, exempelvis uppger Naventi att de erbjuder, citat, ”förvaltning inom Pensionsmyndigheten (PPM)”. Indecap erbjuder efterlevandeskydd och marknadsför tjänsten som om det är själva premiepensionskapitalet som försäkras och betalas ut till efterlevande om den försäkrade avlider före pensionstid. Om företagen istället berättade att det är ett kapital motsvarande storleken på premiepensionskontot som försäkrades skulle det troligen vara tydligare för kunden att efterlevandeskyddet är en produkt utanför premiepensionssystemet.

Flera företag framhäver att aktiv förvaltning ger högre premiepension och det finns de företag som går långt i sina påståenden. Ett citat lyder ”Aktiva omplaceringar är nyckeln till framgång med fonder”, ett annat citat är ”Rätt byten gynnar dock tillväxten av pensionskapital. Den mycket positiva utvecklingen av det förvaltade kapitalet inom Fondbytesprogrammet bevisar detta påstående”.

Ett annat exempel på påstående är hämtat från Prognosias hemsida: ”Lägre pension framöver - viktigt med egen aktivitet för PPM: Om några år kommer Sveriges pensionärer att få mindre i pension, visar Pensionsmyndighetens senaste prognos för inkomstpensionerna. Den så kallade bromsen väntas då nämligen att slå till igen. Det blir då allt viktigare att göra rätt val i den delen du själv kan påverka, Premiepensionen.”

Kommentarer och slutsatser

På uppdrag av regeringen införde Pensionsmyndigheten ett tekniskt hinder den 1 december 2011 för att stoppa massfondbyten och informationsinhämtning. Syftet med stoppet var att komma till rätta med de negativa effekter som dessa verksamheter gav upphov till för fondbolag, pensionssparare och övriga fondsparare samt Pensionsmyndighetens IT-verksamhet, se Pensionsmyndighetens rapport till regeringen.⁵ Numera ska fondbyten genomföras som individuella byten och som om individen själv gjort bytet.

Regeringens avsikt med stoppet för massfondbyte var att få företagen att enbart förvalta premiepensionsmedel på Pensionsmyndighetens fondtorg. Det innebär att förvaltningen endast får ske i företagets egna UCITS-fonder eller genom s.k. fond-i-fondlösningar, och inte i portföljsammansättningar baserade på fondtorgsfonder.

Som rapporten visar har företagen valt olika sätt att hantera stoppet. Åtta av de 18 företagen tar inte längre ut någon avgift vid sidan av premiepensionssystemet. Sex av dessa företag har flyttat över sina kunders premiepensionsmedel till företagets eller koncernens fond-i-fonder. Två företag har låtit kundernas placeringar vara kvar i de fonder som företagen valde ut innan förvaltningstjänsten upphörde.

Av de övriga företagen är det åtta som fortsätter att ta ut extra avgift och har placerat kundernas premiepensionsmedel i företagets eller koncernens fond-i-fonder eller i portföljer baserade på fonder och/eller på företagets fond-i-fonder. Pensionsmyndigheten känner inte till huruvida de resterande två företagen tar ut extra avgift för sina tjänster.

Andelen pensionssparare som inte längre betalar någon extra avgift utgör ca 50 procent av de uppskattningsvis 700 000 sparare som anlidade förvaltningstjänst före den 1 december 2011. Således fortsätter den resterande andelen av spararna att betala den extra avgiften. En stor del av den sistnämnda andelen sparare har sina premiepensionsmedel placerade i fond-i-fonder som går att välja direkt på Pensionsmyndighetens webb, utan att behöva betala några andra avgifter än fondavgiften.

Inte något av de företag som har gått över till fond-i-fond och tar ut en extra avgift berättar på sina hemsidor att spararen kan välja produkten själv, kostnadsfritt, på Pensionsmyndighetens webb. En del av företagen motiverar sina extra avgifter med tilläggstjänster i form av försäkringar, t.ex. efterlevandeskydd före pensionstid. Den medvetne spararen kan dock teckna samma försäkringar till samma eller lägre pris direkt av bolagen If eller Salus Ansvar, som ofta är försäkringsgivaren. Den som önskar en prognos över sin samlade pension kan få det via minpension.se.

Generellt ger de företag som ingår i kartläggningen knapphändig information på sina hemsidor om stoppet av massfondbyte och informationshämtning. Den information de ger om hur förändringen har påverkat utformningen av tjänsterna och produkterna är många gånger otydlig. Det kan t.ex. vara svårt för läsaren att förstå att fondbyten inte utförs lika ofta, om företagets produkter är fond, fond-i-fond eller portföljer baserade på fonder och/eller fond-i-fonder. Således är det en relativt hög sannolikhet att de flesta av de berörda pensionsspararna inte har förstått dels att tjänsten och produkterna har förändrats, dels den nya utformningen av tjänsten och produkterna.

En del av de företag som ingår i kartläggningen ger dessutom en otydlig bild av företagets verksamhet på sina hemsidor. Utifrån den otydliga informationen kan det vara svårt att förstå skillnaden mellan dels företagets produkter och premiepensionen, dels företagets verksamhet och Pensionsmyndighetens

---

⁵ Angående rådgivnings-, visa- och förvaltningstjänster inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndighetens rapport, VER 2010-440.

verksamhet. En följd av detta kan bli att pensionsspararna tror att företaget erbjuder en statlig tjänst eller produkt.

Den relativt låga fondbytesaktiviteten på Pensionsmyndighetens fondtorg under december månad 2011 indikerar att de ca 700 000 kunderna har kvar sina premiepensionsmedel i de förvaltningsalternativ som företagen erbjuder efter den 1 december 2011. Det är möjligt att de som är kunder i de bolag som fortsätter att ta ut extra avgift har sagt upp förvaltningstjänsten men har kvar investeringsalternativen, det är dock inte troligt. Informationen från Pensionsmyndigheten och företagen om massfondbytesstoppet och stoppets betydelse för förvaltningstjänsterna och produkternas utformning har sannolikt inte inneburit att kunderna har gjort några aktiva byten på egen hand.

Som framgår av uppgifter i Pensioner & Förmåner så planerar flera av de företag som ingår i kartläggningen att arbeta vidare med att utveckla sina produkter och tjänster. Bland annat Swedbank berättar att flytten av kundstocken till koncernens fonder är en temporär lösning och att de planerar att introducera nya erbjudanden under våren 2012. Det är oklart om Swedbank kommer att ta ut en extra avgift för de nya erbjudandena. Swedbank är det företag som har den enskilt största kundstocken, ca 260 000 premiepensionssparare. Företagets agerande har därför betydelse för vilken effekt massfondbytesstoppet får på längre sikt.

Litteratur

Finansinspektionen, ”Premiepensionsförvaltning – en granskning av aktörerna”. Skrivelse, juni 2011, Dnr 11-1793.

Pensionsmyndigheten, ”Angående rådgivnings-, visa- och förvaltningstjänst inom premiepensionssystemet”. Rapport, VER2010-440.

Pensionsmyndigheten, ”Genomförande av uppdrag att stoppa massfondbyten”, Promemoria, VER2011-164.

Bilaga 1 - De företag som ingår i kartläggningen

Företag	Extra avgift	Produkt	Antal kunder	Formell avtalspart för Pensionsmyndigheten
Advisor	595 kr/år	Diskretionär förvaltning och fond-i-fond	10 000 ¹	-
Aktiva fonder	-	Fond-i-fond	-	Conventum
Avanza	-	-	-	-
Cicero Fonder	-	Fond-i-fond	10 500 ²	Cicero Fonder
Festival Fondservice	995 kr/år	Diskretionär förvaltning	?	-
Fondbytes-programmet	-	Fond-i fond	16 000 ²	IKC Fonder
Indecap	1,25 % av kapitalet	Diskretionär förvaltning. Diskretionär förvaltning baserat på fond-i-fond på väg?	40 000 ²	-
Independent Investment Group	-	Fond-i-fond	-	SEB Fundservices (Lux)
JP Fondval	840 kr/år	Diskretionär förvaltning. Fond-i-fond på väg	400 ²	MDO
Max Mathiessen	?	Fond-i-fond	3 500 ²	SEB Inv. Management (SE)
Monyx (Monetar)	399 kr/år	Fond-i-fond	100 000 ¹	SEB Fundservices (Lux), Monyx, Capinordic
Naventi	-	Fond-i-fond	6 000 ²	Naventi
Nordnet	-	-	-	-
Prognosia	896 kr/år	Diskretionär förvaltning baserat på fond-i-fonder	55 000 ¹	UBS Third Party Management
Solidar Fondservice	595 kr/år	Diskretionär förvaltning och fond-i-fond, samt diskretionär förvaltning baserat på fond-i-fond	100 000 ¹	Solidar
Swedbank	-	Fond-i-fond. Diskretionär förvaltning på väg?	260 000 ¹	Robur, Folksam, Svenska Lärafonder
Svensk Fondservice	679 kr/år	Fond-i-fond	90 000 ¹	Gustavia Davegårdh
Söderberg & Partners	?	Fond-i-fond	48 000 ¹	MDO
Summa			739 400	

¹ Antal kunder baserat på uppgift i Pensioner & Förmåner. ² Antal kunder enligt uppskattning av Pensionsmyndigheten.

Bilaga 2 - Företagsspecifik information - utdrag

I denna del återges mer utförligt den information som respektive företag ger på sina hemsidor om införandet av det tekniska hindret och om hur de beskriver sina tjänster och produkter. Den återgivna informationen är utdrag från hemsidorna och är varken heltäckande eller enhetlig, utan ska läsas som exempel på information som olika företag ger. En del texter är markerade med fetstil för att lyfta fram det som kan vara lite extra värt att uppmärksamma. Med extra avgift avses i texten avgift för förvaltningstjänst.

Advisor

(Diskretionär förvaltning, tar ut extra avgift)

Enligt Advisors hemsida erbjuder företaget ”en komplett förvaltningstjänst för ert PPM-konto, där vi sköter allt från att analysera vilka fonder som bör ingå i er portfölj till att genomföra själva fondbytet på ert PPM-konto”.

De ger följande information om införandet av det tekniska hindret "Den tekniska spärr som Pensionsmyndigheten kommer att implementera kommer inte att påverka vår förvaltning eller vår möjlighet att leva upp till det åtagande vi har gentemot våra kunder. **Däremot riskerar det att driva upp våra kostnader, vilket i förlängningen kan leda till att vi blir tvungna att höja våra avgifter**". Advisor hänvisar till det brev som Pensionsmyndigheten skickat ut till deras kunder om det kommande hindret. Därutöver finns ingen ytterligare information om som kan kopplas till hindret.

Enligt deras kundtjänst får man rabatt på avgiften för förvaltningstjänsten om man tecknar för fler år. Man kan teckna för högst 5 år framåt.

På sin hemsida har Advisor en **premiepensionssimulator** där man själv kan lägga in uppgifter om ålder, månadsinkomst, värde på premiepensionskontot, planerad pensionsålder och förväntad avkastning (%). Det finns redan förvalda uppgifter men de är lätta att ändra på. **Den förvalda uppgiften för avkastning är 12 procent.**

Advisor erbjuder även efterlevandeskydd via Salus Ansvar. Advisor skriver följande på sin hemsida ”Ett av problemen med premiepensionssystemet är att det inte finns något inbyggt efterlevandeskydd förrän man väljer att börja ta ut premiepensionen, vilket kan ske som tidigast när man fyller 61 år. Tillgångarna på premiepensionskontot för de som avlider utan detta efterlevandeskydd tillfaller premiepensionssystemet och fördelas mellan övriga sparare. Denna post kallas för arvsvinst. Många av våra kunder har hört av sig till oss då de är oroliga för att deras nära och kära kanske inte har ett fullgott skydd. Vi på Advisor är därför väldigt glada att i samarbete med Salus Ansvar, nu kunna erbjuda efterlevandeskydd till våra PPM-förvaltningskunder!”

Försäkringsbelopp och årlig premie är

50 000 kr	123 kr
100 000 kr	196 kr
150 000 kr	269 kr
200 000 kr	342 kr

Aktiva Fonder

Har inte någon information på hemsidan som rör premiepensionen. Däremot har de fond på Pensionsmyndighetens fondtorg. Enligt Fondenheten så har företaget aldrig tagit ut någon avgift för förvaltningstjänst.

Avanza

(Lägger ned förvaltningstjänsten och informationshämtningen)

Ger god information om införandet av det tekniska hindret och vilka konsekvenser det får för visatjänsten. Däremot framgår det inte på hemsidan vad som sker med placeringarna för de kunder som har förvaltningstjänsten, mer än att tjänsten upphör och de kunder som har betalat avgiften för längre tid än 1 december kommer att få mellanskillnaden återbetald.

Cicero Fonder

(Lägger ned förvaltningstjänsten, har fond-i-fond, utan extra avgift)

Under rubriken PPM står det "Nya regler från myndigheterna som träder i kraft 1 december 2011 innebär att s.k. massbyten inom PPM systemet inte längre är möjliga. Cicero har därför förändrat formen för förvaltning från den 15 november 2011. Förvaltningen sker nu via den nya PPM fonden Cicero World Asset Selection".

Festival Fondservice

(Diskretionär förvaltning, tar ut extra avgift)

Det finns ingen information på deras hemsida om införandet av det tekniska hindret.

Företaget lyfter fram aktiv förvaltning fram för det statliga alternativet och skriver bl.a. följande på sin hemsida: "I **Premiesparfonden** hamnar alla de svenskar som inte väljer själva. Det är statens egen fond som förvaltas av 7:e AP fonden. Här har utvecklingen hittills varit generellt trögare än för många andra fonder. På 30-40 års sikt betyder hundratusentals kronor som varje PPM-sparare går miste om utvecklingen fortsätter. En aktiv förvaltning har istället varit det bästa sättet att öka värdet av PPM-portföljen."

Festival fondservice har följande information om sina egna produkter på hemsidan "om du väljer någon av våra tre färdiga portföljer byter Festivals placeringsråd fonder åt dig när möjligheten till högre avkastning finns i en annan kombination av fonder. Vi bevakar marknaden på heltid och håller utkik efter placeringar där möjligheten till bra avkastning är god."

Kunden kan även, med eller utan hjälp av Festival, sätta samman en egen portfölj. Produkten heter Festival unik och företaget sköter portföljen åt kunden. Kunden behöver lämna ut PIN-koden till dem.

Fondbytesprogrammet

(Fond-i-fond, utan extra avgift)

Fondbytesprogrammet har en fond-i-fond på Pensionsmyndighetens fondtorg och eventuellt är ytterligare tre fond-i-fonder på väg.

På hemsidans förstasida står följande:

"Fondbytesprogrammet har sedan 1998 bedrivit fondplaceringstjänst för fondförsäkring och PPM. **Tjänsten består i att via fondbytesfullmakt överta fondbytesansvaret på vår kunds fondkapital** och omfördela det utifrån rådande marknadsläge **och valt portföljalternativ** mellan aktie- och räntefonder, på olika marknader och i olika valutor. Målet är helt enkelt att fondkapitalet skall vara investerat i de fonder som är bäst för stunden och tjänsten är ett resultat av de stora svängningar som löpande återkommer på världens finansmarknader. Tjänsten distribueras via anslutna och av Finansinspektionen godkända försäkringsförmedlare."

Den information som finns om införandet av det tekniska hindret hittas längre fram på hemsidan, under fliken "Information". Där står följande:

"Fondbytesprogrammet Kapitalförvaltnings diskretionära förvaltningsuppdrag i PPM upphör. På uppdrag av regeringen kommer Pensionsmyndigheten den 1 december 2011 att stoppa den tekniska lösning som Fondbytesprogrammet använder och i samband med att detta träder ikraft avser Fondbytesprogrammet att upphöra med bolagets fondplaceringstjänst i PPM.

För att säkerställa att vår kunds konto även efter den 1 december förvaltas vidare i linje med den risknivå vi dokumenterat kommer Fondbytesprogrammet via brev ge individuell kund förslag på fondalternativ som kundens konto kan förvaltas vidare i. Brev till kunder i portfölj 0-50 skickas v.43 och kunder i portfölj 0-100/0-100 EM under v.44-45.

Tjänsten kan ej längre nytecknas via Fondbytesprogrammet Kapitalförvaltning AB".

Företaget framhäver att fondbyten ger högre avkastning på kapitalet. På hemsidans förstasida står följande att läsa: **"Aktiva omplaceringar är nyckeln till framgång med fonder.** En självklarhet kan tyckas men ändå gör de flesta sparare inga byten. Varför Brist på tid? Brist på kunskap? Annat? Anledningarna kan vara många. **Rätt byten gynnar dock tillväxten av pensionskapital. Den mycket positiva utvecklingen av det förvaltade kapitalet inom fondbytesprogrammet bevisar detta påstående."**

Indecap

(Diskretionär förvaltning, tar ut extra avgift)

Indecaps erbjudande är "Ni kan välja mellan två olika fondportföljer beroende på vilken risknivå ni vill ha och hur lång tid ni har kvar till pensionen, Fondguide Premiépension Bas och Offensiv. Basportföljen innehåller i normalfallet en kombination av aktie- och räntefonder medan Offensivportföljen normalt enbart investerar i aktiefonder."

"Utifrån rådande marknadsförutsättningar anpassar vi kontinuerligt den övergripande inriktningen och fondvalet i ditt sparande. Som oberoende aktör har vi inga bindningar till någon fondförvaltare eller till Premiépensionsmyndigheten, utan väljer de PPM-förvaltare som vi enligt vår analys anser ha störst chans till god utveckling inom respektive placeringsinriktning."

Det framgår på deras hemsida att deras produkt förmedlas via Sparbankerna.

Indecap erbjuder även **efterlevandeskydd** och om det står följande: "Utöver förvaltningen ingår även ett efterlevandeskydd i tjänsten. **Detta skydd innebär att dina PPM-pengar**, vid eventuell bortgång under spartiden, **tillfaller dina arvingar vilket inte är fallet vid ett individuellt PPM-sparande."**

Förvaltningstjänsten kostar 1,25 % årligen baserat på storleken av premiépensionskapitalet. Kostnaden tas ut via autogiro en gång per kvartal och inkluderar avgiften för efterlevande/återbetalningsskyddet.

Independent Investment Group

(Fond-i-fond, utan extra avgift)

Erbjuder en tjänst för aktiv förvaltning av premiépensionskontot som enligt företaget kostar 0 kronor. Företaget har troligen aldrig tagit ut någon avgift för tjänsten.

Företaget nämner inte att Pensionsmyndigheten har infört ett tekniskt hinder för massfondbyten, och tar således inte upp huruvida hindret har påverkat förvaltningstjänsten.

Hemsidans fokus är aktiv förvaltning av premiépensionen. Man behöver lämna sin PIN-kod för att kunna ta del av förvaltningstjänsten. **Tjänsten utgörs av tre produkter som är tre fond-i-fonder, samtidigt uppger företaget att de sköter fondbytena åt kunden.** Man får en enkel elektronisk vägledning i valet av fond.

Med enkel menas här att man får besvara ett antal frågor genom att klicka i färdiga svar. Det ges tre alternativa svar per fråga. Vägledningen ger inga förklaringar eller beskrivningar.

Produktbladen för fond-i-fonderna är lätt tillgängliga och ger en mycket övergripande beskrivning av produkten. Det framgår inte i produktbladen vilka avgifter som tas ut för fonden. Det finns inte uppgifter om avgifter för produkterna på hemsidan, det är i varje fall svårt att hitta.

Företaget informerar inte om att fonderna kan väljas direkt på Pensionsmyndighetens hemsida/fondtorg.

JP Fondval

(Diskretionär förvaltning, tar ut extra avgift, fond-i-fond på väg)

Företaget informerar inte om införandet av det tekniska hindret på sin hemsida. De informerar inte heller om att de inom kort kommer att ha en fond-i-fond på Pensionsmyndighetens fondtorg.

Enligt hemsidan har företaget utvecklat en matematisk modell för fond- och aktiestrategier som är deras förvaltningsmodell.

Max Mathiessen

(Fond-i-fond)

Ger personligt anpassad rådgivning om pensioner, försäkringar och sparande. Företaget har en tjänst, Navigera, där kunden själv kan vara aktiv. Navigera är företagets samlingsnamn på förvaltningstjänster och fond-i-fonder. Genom tjänsten kan kunden välja ett eller en kombination av flera placeringsalternativ med den inriktning som passar kundens sparmål och inställning till risk. Enligt företaget får kunden ett riskkontrollerat fondsparande med aktiv och professionell förvaltning med hjälp av tjänsten. Kunden får hjälp av sin rådgivare om han eller hon så önskar.

Kunden kan välja Navigera för sin premiepension, tjänstepension, ITP1 (snart), ITPK (snart), löne- eller bonusväxling, depåförsäkring, IPS, privata pensions- eller kapitalförsäkring och ditt fondsparande. Navigera finns idag för sparande via Danica, Länsförsäkringar, Movestic, SEB, Skandia, SPP, Premiensionsmyndigheten och på Maxfonder.se.

Innehåll i förvaltningstjänsten: Hjälpa att

- bestämma lämplig fördelning mellan aktie- och räntebärande fonder utifrån spartid, vilka kurssvängningar du accepterar och dina övriga pensionsplaceringar
- fördela aktiefonderna mellan olika länder, regioner och branscher
- göra fondbyten vid rätt tidpunkt
- återställa fondfördelningen (rebalansera) så att risknivån behålls på önskad nivå, när de olika innehaven utvecklas olika
- hitta de fondförvaltare och fonder som har bäst förutsättningar att ge hög avkastning till begränsad risk
- byta ut förvaltare som inte presterar tillräckligt väl

Max Mathiessen har tre fond-i-fonder på Pensionsmyndighetens fondtorg, Navigera Balans, Navigera Aktier och Navigera Tillväxt.

Monetar/Monyx

(Fond-i-fond, tar ut extra avgift)

I deras "Senaste nyheter" daterat 14 december 2011 står: Den första december stängde Pensionsmyndigheten möjligheterna för massfondbyten. **För Monetars kunder innebär förändringen bara fördelar. Nu**

förbättrar vi tjänsten ytterligare. Vi har tagit fram en ny modell för premiepensionsförvaltning, som innebär att vi får bättre möjlighet att framgångsrikt förvalta era premiepensionspengar. Förändringen innebär att Monetars kunder inte blir påverkade av detta stopp för massfondbyten. Nu förbättrar vi dessutom tjänsten ytterligare genom att införa en årlig personlig riskanalys.

Riskenivåanalysen är mycket viktig för dig som kund! I samband med att du blir kund hos oss gör vi en analys av risk, där utgår vi ifrån just dina förutsättningar i valet av placeringsstrategi. **För att du alltid ska ligga i en risknivå som är anpassad efter dina förutsättningar kommer vi framöver att kontakta dig årligen och gå igenom vad som är en lämplig risknivå för dig.** På detta sätt ökar du möjligheterna för en bra framtida pension och du får en mer personlig inriktning på din förvaltning.

Monetar berättar om den nya modellen för premiepensionsförvaltning, paketerad förvaltning. Den går ut på att de placerar premiepensionskapitalet i en Strategifond till den risknivå som kunden väljer. Fonden kan placera i hela världens utbud av fonder och andra finansiella tillgångar utan några begränsningar av antal innehav. **Byten mellan olika innehav kommer att gå fortare och största delen av fondavgiften går tillbaka till dig som kund genom Pensionsmyndighetens rabattsystem. Det innebär att du som kund hos Monetar får en bättre riskspridning, effektivare och billigare förvaltning med möjlighet till högre avkastning, vilket leder till en bättre pension. I samband med detta har vi bytt namn på våra placeringsstrategier. Samtliga strategier har sammainsiktning och risknivå som tidigare.**

Nämner i förbigående att Pensionsmyndigheten har ändrat villkoren för förvaltningsbolagen och verkar utgå från att spararen har fått brev från Pensionsmyndigheten om förändringen. **Det är svårt att hitta något produktblad på hemsidan. Potentiella kunder uppmanas att lämna PIN-koden för att kunna få en aktiv förvaltning.**

Genom att låta Monetar förvalta alla kundens fondförsäkringar (privata försäkringar inkl. pensionsförsäkring, barnförsäkring och olycksförsäkring, tjänstepension och allmän pension) får kunden en s.k. helhetslösning. Enligt Monetar får **kunden snabbt och enkelt en överblick över sitt samlade pensionskapital** och kan skapa sig en uppfattning över hur mycket pengar som hittills satts av till din pension.

Monetar erbjuder dessutom kostnadsfritt en rådgivare som tillsammans med kunden går igenom kundens ekonomiska situation och skraddarsyr ett förslag utifrån kundens behov.

Monetar har en räknedurra på sin hemsida där man kan göra en **premiepensionsprognos** genom att variera födelseår, nuvarande månadslön samt nuvarande behållning på premiepensionskontot. Samtliga variabler i är förvalda. För avkastningen kan man välja tre scenarion, 0 %, 4 % och 9 %.

Monetar **erbjuder efterlevandeskydd helt utan extra kostnad.** Den ingår således i den årliga förvaltningsavgiften och kan inte väljas bort. För att försäkringen ska gälla krävs det att kunden har sin PIN-kod och att kunden ligger i någon av Monetars placeringsstrategier. Försäkringen ersätter upp till 100 000 kr för personer som är yngre än 55 år och därefter upp till 50 000 kr till och med den månad den försäkrade fyller 61. Monetar har tillsammans med SalusAnsvar tagit fram efterlevandeskyddet, försäkringsgivare är SalusAnsvar och skyddet gäller genom en gruppförsäkring i SalusAnsvar.

Därutöver erbjuder Monetar kunderna **möjligheten att teckna en frivillig tilläggförsäkring** hos SalusAnsvar som ökar efterlevandeskydd med ytterligare 50 000 kronor. Kostnaden för denna frivilliga tilläggförsäkring är 125 kronor per år om kunden är yngre än 55 år. För personer mellan 55 och 61 år kostar det 375 kronor per år.

Naventi

(Fond-i-fond, utan extra avgift)

På företags hemsida står följande. ”Naventi erbjuder aktiv förvaltning av Ditt kapital. Detta innebär att vi följer och utvärderar fonder, förvaltare och marknader samt aktivt bestämmer hur Dina pengar skall vara placerade. Vi får våra kunder att må bättre genom att leverera god och långsiktig avkastning baserat på engagemang, kompetens och professionalism. Därför kan Du ägna Dig åt andra saker än att kontinuerligt följa aktie-, råvaru-, ränte- och valutamarknaden. Våra förvaltningstjänster finns tillgängliga för Dig där Ditt kapital finns idag.”

Under rubriken ”Förvaltning inom ramen för Pensionsmyndigheten (PPM)” finns följande text: Naventi Kapitalförvaltning erbjuder förvaltning inom Pensionsmyndigheten (PPM). Detta innebär att vi tar ett helhetsgrepp om din premiepension, förvaltar din premiepension när vi anser det är lämpligt och tillämplar Naventis unika förvaltningskoncept med full flexibilitet, vilket medför att vi kan placera i 100 % räntebärande placeringar.

Förvaltningsalternativ

Vi erbjuder tre olika förvaltningsalternativ (risknivåer):

Balanserad kan maximalt innehålla 70 % aktierelaterade placeringar

Offensiv kan maximalt innehålla 100 % aktierelaterade placeringar

Offensiv Tillväxt, fokus på s.k. tillväxtmarknader, kan maximalt innehålla 100 % aktierelaterade placeringar

Rapportering

Värdeutvecklingen på dina PPM pengar följer du dagligen via Pensionsmyndighetens hemsida (www.pensionsmyndigheten.se/ppm).

Vi redovisar även värdeutvecklingen på vår hemsida (www.naventi.se). Den uppdateras första bankdagen i varje vecka, notera att den refererar till det aritmetiska medelvärdet av samtliga **fullinvesterade portföljer** i respektive risknivå.

Avgift

Kostnaden är de ordinarie avgifterna inom PPM.

Det framgår inte på något lätt tillgängligt sätt att förvaltningstjänsten utgörs av 3 fond-i-fonder som kan väljas på myndighetens fondtorg.

Den senaste information som företaget har lagt ut om det tekniska hindret är daterad 26 september 2011 och finns under rubriken ”Nyheter”. Följande står att läsa ” Pensionsmyndigheten har den senaste veckan skickat ett brev till flertalet pensionssparare med aktiv förvaltningstjänst. I brevet står bl. a. att det kommer bli ett stopp av massbyten den 1 december 2011. Vi informerade skriftligen våra kunder om detta när beslutet togs i april 2011. Vi fortsätter självklart att förvalta din premiepension. Sedan beslutet togs i april 2011 har vi intensivt arbetat fram en alternativ förvaltningstjänst som genomförs när beslutet väl träder i kraft. **I framtiden kommer vi att förvalta våra kunders pensionskapital genom en så kallad fond-i-fond. Det finns flera fördelar med detta, bl. a.**

- Bättre riskspridning då vi kan placera i flera finansiella instrument jämfört med tidigare
- Snabbare och mer kontrollerade byten jämfört med tidigare
- Genomförande av fondbyten även då Pensionsmyndighetens system är stängt

Du behöver alltså inte göra något själv med anledning av denna förändring. Vi fortsätter precis som tidigare att förvalta ditt pensionskapital så att du ska få tid för annat. Din totala förvaltningskostnad kommer

sannolikt att bli lägre än tidigare, då förvaltningsavgiften kommer dras från fonden och inte debiteras via en faktura.”

Nordnet

(Lägger ned förvaltningstjänst och informationshämtning)

Företaget har inte kvar sin förvaltningstjänst. Det finns ingen information på hemsidan om att tjänsten är nedlagd.

Prognosia

(Diskretionär förvaltning, tar ut extra avgift)

Informerar följande på sin hemsida: ”Lägre pension framöver - viktigt med egen aktivitet för PPM: Om några år kommer Sveriges pensionärer att få mindre i pension, visar Pensionsmyndighetens senaste prognos för inkomstpensionerna. Den så kallade bromsen väntas då nämligen att slå till igen. Det blir då allt viktigare att göra rätt val i den delen du själv kan påverka, Premiepensionen.”

Prognosia har följande information på sin första sida: ”Personligt anpassad förvaltning med Efterlevandeskydd - Genom Aktiv Premiepension får du en perfekt balanserad PPM-portfölj som är anpassad efter dina individuella förutsättningar. Vi ser också till att du löpande alltid har rätt balans i din portfölj även om din livssituation förändras. **Vi är även ensamma om att erbjuda ett efterlevandeskydd som täcker hela ditt premiepensionskapital.**”

Prognosias förvaltningstjänst utgörs av två fond-i-fonder, Galaxy och Supernova, som de kombinerar på 20 olika sätt. Enligt hemsidan beräknar de den optimala kombinationen mellan dessa två fonder. Kunden får på så sätt en risknivå anpassad efter de personliga förutsättningarna. **Kunden uppmanas att själv uppdatera risknivån, samtidigt som Prognosia kommer att rebalansera risknivån årligen.** Det framgår inte att det är fond-i-fonder och att fonderna kan väljas på Pensionsmyndighetens fondtorg.

Här följer två exempel på information från Prognosias hemsida:

”För dig som har fondportfölj Trygg: Fondportfölj Prognosia Trygg kommer att upphöra **och tjänsten kommer per automatik att från och med november övergå till den nya förbättrade förvaltningstjänsten.** Detta innebär att ränteandelen i ditt pensionssparande kan komma att förändras, då du istället får en risknivå anpassad efter dina personliga förutsättningar.

För dig som har rådgivningstjänsten och som genomfört dina byten själv: Med den nya förbättrade förvaltningstjänsten kommer det inte längre att vara möjligt att själv genomföra dina fondbyten. Detta innebär att du inte kommer kunna ha kvar den rådgivningstjänst du har idag utan tjänsten kommer per automatik att från och med november övergå till den nya förbättrade förvaltningstjänsten. Du kommer alltså inte att som tidigare själv initiera dina byten, utan vi sköter allt åt dig.”

Efterlevandeskyddet är en grupplivförsäkring hos SalusAnsvar.

Solidar

(Fond-i-fond, tar ut extra avgift)

På sin förstasida har Solidar en stor rörlig rubrik som säger: ”Flyttstopp? Jo, fast inte för oss. Vad händer med ditt pensionssparande efter 1:a december?” Här kan man läsa ”Vad betyder det för dig som har valt aktiv förvaltning av din premiepension? Jo om du är kund hos oss på Solidar innebär förändringen egentligen bara fördelar:

Vi fortsätter att bevaka och förvalta dina pensionspengar precis som tidigare, även om vi tekniskt sett inte använder oss av massbyten.

Vi placerar dina pengar både i egna och externa fonder.

Egna fonder sprider riskerna och ger också möjlighet till snabba fondbyten på några sekunder istället för tre, fyra dagar hos Pensionsmyndigheten. Den snabbheten kan ha avgörande betydelse för att du ska få bästa möjliga avkastning på dina pensionspengar.

Externa fonder väljs ut bland andra toppförvaltare när vi behöver bredda vår portfölj.

Premiepensionspaketet ger dig ännu större trygghet. Aktiv förvaltning av premiepensionen är ett sätt att skapa förutsättning för ett gott liv som pensionär. Men vi vill ge dig som är kund hos oss ännu mer. Därför rymmer vårt Premiepensionspaket förutom aktiv förvaltning även tjänster som gör livet tryggare både nu och framöver: Efterlevandeskydd, rådgivning, juridiska mallar **och Gröna kuvertet som ger hela sanningen om din ekonomiska framtid.**

Hemsidans förstasida uppmanar läsaren att lämna ut PIN-koden för att starta aktiv förvaltning av premiepensionen. Där finns ingen information om vad aktiv förvaltning innebär, utan det får man klicka sig fram under rubriken "Våra tjänster" Där står följande om aktiv förvaltning "Vi släpper inte dina pengar, utan är aktiva hela tiden. Vi analyserar, byter och bevakar dina fonder med målet att du ska få högsta möjliga avkastning utifrån din valda risknivå. Eller så byter vi inte alls, om det är bättre för din avkastning. Du väljer mellan 5 placeringsstrategier. Placering kan även ske i våra egna fond-i-fonder (Solidar SICAV) eller i fonder hos Systematiska Fonder JPA AB, som är ett bolag närstående till Solidar Fondservice. Resultatet följer du enklast på din personliga inloggningssida samt i nyhetsbrevet som skickas ut via e-post till dig som kund."

Företaget ger ingen information om att de fonder som erbjuds kan väljas på Pensionsmyndighetens fondtorg. Företaget erbjuder fyra tjänster, aktiv förvaltning, efterlevandepension, juridiska mallar och Gröna kuvertet.

I informationen om det Gröna Kuvertet kan man läsa följande, "**Vi vill att du som kund ska få hela sanningen om din pension.** Därför erbjuder vi dig som har Premiepensionspaketet tjänsten Gröna Kuvertet. I Gröna Kuvertet får du en skriftlig överskådlig sammanställning av din pension, sjukförsäkring samt dina livförsäkringar. När du anmält dig skickar vi ett brev som innehåller en fullmakt till dig. Därefter samlar vi ihop uppgifter från de försäkringar du har, det tar ca sex veckor. Gröna Kuvertet skickas hem till dig. **Efter att du fått ditt Gröna Kuvert är du välkommen att boka rådgivning hos någon av våra licensierade rådgivare**".

Pris 595 kronor per år för Solidars tjänster. Från år två får man rabatt om saldot på premiepensionskonto understiger 20 000 kronor. Om saldot har mindre än 10 000 är förvaltningen gratis. Om saldot är mindre än 20 000 kronor betalar man halv avgift.

Swedbank

(Lägger ner förvaltningstjänsten, fond-i-fond, utan extra avgift)

Swedbank berättar på sin hemsida att de lägger ned tjänsten och ger god information om införandet av det tekniska hindret, konsekvenserna av hindret samt vad som händer med placeringarna för de kunderna som har förvaltningstjänsten. De ger också god information om vad förändringarna innebär under rubriken "Sammanfattning ändrade villkor i Premiepension Förvaltning": De redogör också för de ändrade villkoren i avtalen för Premiepension Förvaltning.

Banken erbjuder istället hjälp i valet av premiepensionsplaceringar och har följande text på hemsidan "**Gör ett aktivt val: Genom att välja hur dina pengar ska placeras och förvaltas kan du påverka din premiepension. Med en framgångsrik sparform med bra avkastning kan den bli betydligt större. Du**

väljer själv hur aktiv du vill vara i ditt sparande. Ta hjälp av oss i valet av fonder. Byta fonder hos Pensionsmyndigheten: **Med en personlig pinkod kan du själv byta och bevaka fonder direkt hos Pensionsmyndigheten.** Beställ kod via deras webbplats. **Kontakta oss, så får du hjälp med placeringarna.”**

Swedbank har även tjänsten **Pensionskollen**, ”Samla dina pensionspengar på ett och samma ställe. Vare sig det gäller den privata pensionen, avtalspensionen eller den allmänna pensionen så har vi lösningar för dig”. För att få tillgång till denna tjänst måste man boka ett personligt möte. Under rubriken **Ekonomisk rådgivning** står följande, ”Vi bjuder in dig varje år till ekonomisk rådgivning med Pensionskoll så att du får en samlad bild av allt”.

Annat som kan vara av intresse är att Swedbank länkar, från texten om att förvaltningstjänsten är nedlagd, till sina **tre kunderbjudanden Nyckelkund, Nyckelkund Mer och Premium. Här erbjuds kunden, mot avgift, tjänster där hjälp med placering av pensionskapital ingår.** Swedbank erbjuder personer med månadslön på över 40 000 kronor eller placeringar på minst 300 000 kronor att bli Premiekund. **För ca 165 kronor/månad (1 980 kr/år) får man följande tjänster:** ”Löpande kontakt av din rådgivare med förslag utifrån en individuell finansiell planering. Egen licensierad rådgivare att vända dig till i alla ärenden. Vid behov kopplas bankens övriga experter in. Diskutera och gör dina värdepappersaffärer med mäklare på Affärscenter Aktiehandel (värde 1000 kr per år). Juridisk rådgivning med värdecheck 200 kr vid upprättande av dokument.” Därutöver ingår vardagstjänster samt tjänster som är mer kopplade till rabatter, bonus m.m. För den som har en månadslön på över 25 000 kronor erbjuds för 95 kronor/månad (1 140 kr/år) att bli bankens Nyckelkund Mer och får då ett mer begränsat utbud av motsvarande tjänster, där ekonomisk rådgivning med Pensionskoll ingår. För den som är 18 år och har sin inkomst insatt hos Swedbank erbjuds för 39 kronor/månad (468 kr/år) att bli Nyckelkund och får då ekonomisk rådgivning med Pensionskoll samt vardagstjänster.

Svensk Fondservice

(Fond-i-fond, tar ut extra avgift)

På första sidan uppmanas man att lämna sin PIN-kod till företaget för att de ska kunna komma igång med att bevaka och placera din pension, utan någon närmare information om vad det innebär att lämna ut koden och vad för tjänst man får.

Under fliken ”Tjänster” erbjuder Svensk fondservice ett pensionspaket bestående av Aktiv PPM-förvaltning, Efterlevandeskydd, Personlig placeringsrådgivning och Analysarkivet (bestående av marknadsanalyser).

På hemsidans förstasida berättar företaget att de har en ny modell för PPM-förvaltning. Följande information ges där **”Mot bakgrund till Pensionsmyndighetens beslut att stoppa så kallade massfondbyten från och med den 1:a december så förändrar och förbättrar vi nu vår modell för PPM-förvaltning.** Svensk Fondservice lösning för att hantera begränsningarna i Premiepensionssystemet är att placera premiepensionskapitalet i en strategifond utefter vald risknivå.

Strategifonderna kan placera relativt fritt i det globala utbudet av fonder, aktier och andra finansiella instrument utan några statliga begränsningar av antal innehav och utan långa handelscykler. **Byten mellan olika innehav kan alltså gå fortare och smidigare än tidigare. Största delen av fondavgiften går dessutom tillbaka till dig som kund genom Pensionsmyndighetens unika rabattsystem. Det innebär att du som kund hos Svensk Fondservice får en ännu bättre produkt med större riskspridning, effektivare förvaltning och möjlighet till högre avkastning, vilket på lång sikt ska leda till en bättre pension.**

Svensk Fondservice kommer fortsätta att förvalta ditt premiepensionskapital precis som tidigare. Ditt avtal med oss och priset för tjänsten förändras inte.

Tjänsten **Pensionskoll erbjuder en överblick över pensionssparandet** där premiepensionen, tjänstepension från nuvarande och tidigare arbetsgivare samt diverse privata pensionssparande ingår. Företaget skriver att Pensionskollen ger en enkel överblick för att kunden ska kunna ta beslut om hur han eller hon vill lägga upp sitt sparande och vilken tidpunkt kunden har möjlighet att gå i pension. För att företaget ska kunna göra sammanställningen behöver kunden lämna in s.k. skötselfullmakt.

Söderberg & Partners

(Fond-i-fond)

Erbjuder en Privattjänst som syftar till att ge all information om kundens privatekonomi, överskådligt samlad på ett ställe. Kunden kan även handla aktier och byta fonder direkt i systemet, och får tillgång till analyser och smarta verktyg. Privattjänsten presenterar bland annat en överskådlig bild av din kommande pension, med allt från sjukpension, efterlevandepension och ålderspension till privat pensionssparande. Informationen uppdateras löpande. Med hjälp av Privattjänsten kan kunden även göra analyser och simuleringar med hjälp av olika verktyg.

Så här kan du nå oss om du vill veta mer

www.pensionsmyndigheten.se

Kundservice 0771-776 776

www.pensionsmyndigheten.se